

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ, ВИКОНАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ ТА
ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ**

<i>галузь знань</i>	02 «Культура і мистецтво»
<i>спеціальність</i>	029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
<i>освітні програми</i>	Документознавство та інформаційна діяльність Інформаційна аналітика та зв'язки з громадськістю

УДК 378.22.091(072)

Укладачі: *Леся КОВАЛЬСЬКА, доктор історичних наук, професор*
Тетяна СИДОРЕНКО, кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри
Олена КАРПЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент
Наталія ДУБОВИК, кандидат політичних наук, доцент

Рецензенти: *Виноградова О. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри*
маркетингу ДУІКТ

Мельнічук Л. В., к.і.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту

Затверджено на засіданні вченої ради
навчально-наукового інституту менеджменту та підприємництва
(протокол № 6 від 30 серпня 2024 р.)

Методичні рекомендації до організації роботи, виконання, оформлення та захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи / Л. А. Ковальська, Т. М. Сидоренко, О. О. Карпенко, Н. А. Дубовик. Київ: ДУІКТ, 2024. 39 с.

У методичних рекомендаціях обґрунтовано мету й актуалізовано завдання щодо організації з виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи, запропоновано структуру та зміст кваліфікаційної роботи, наведено поетапну характеристику виконання роботи, акцентовано технічні вимоги до оформлення та методичні поради щодо її виконання, розкрито логічність підготовки до захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Для здобувачів вищої освіти СО «Бакалавр» спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

УДК 378.22.091(072)

© Л.А. Ковальська, Т.М. Сидоренко,
О.О. Карпенко, Н.А. Дубовик, 2024
© ДУІКТ, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	5
1. Мета та завдання кваліфікаційної бакалаврської роботи	6
2. Етапи виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи	7
ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ	11
1. Дотримання вимог мови та стилю кваліфікаційної бакалаврської роботи	11
2. Дотримання вимог обсягу, структури і змісту кваліфікаційної бакалаврської роботи	13
ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ	19
1. Технічні вимоги до оформлення роботи	19
2. Оформлення тексту кваліфікаційної бакалаврської роботи	19
3. Нумерація	20
4. Ілюстрації	20
5. Таблиці	21
6. Формули	22
7. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела	23
8. Оформлення переліку посилань	23
9. Додатки	23
ПОНЯТТЯ І ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У КВАЛІФІКАЦІЙНІЙ РОБОТІ	24
ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ	27
1. Попередній захист кваліфікаційної бакалаврської роботи	27
2. Підготовка та процедура публічного захисту кваліфікаційної роботи	28
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ	33
ДОДАТКИ	34

ВСТУП

Вимоги щодо атестації здобувачів вищої освіти визначаються Законом України «Про вищу освіту», постановами Кабінету Міністрів України, нормативно-правовими документами центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки, стандартами вищої освіти. Нормативно-правову базу регулювання освітнього процесу та атестації здобувачів першого рівня вищої освіти становлять: Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи екзаменаційної комісії у Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій, іншими спеціальними положеннями Університету, до яких віднесено: Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій; Положення про кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти у Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій; Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій; Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій; Кодекс академічної доброчесності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій.

Положення про кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти у Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій є складовою системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій (далі – Університет), регулює організацію підготовки та захисту кваліфікаційних робіт.

Кваліфікаційна робота є самостійною оригінальною працею, яка виконується на першому бакалаврському рівні вищої освіти, і покликана продемонструвати здатність здобувача розв'язувати типові завдання діяльності, визначені Національною рамкою кваліфікацій (НРК), Стандартом вищої освіти та освітньою програмою.

Загальні вимоги до кваліфікаційної роботи, вимоги до її змісту, обсягу та структури; регламентує порядок виконання кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти та її організаційний супровід визначає Положення про кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти у Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Кваліфікаційна робота – самостійне теоретико-прикладне дослідження, що виконується на завершальному етапі навчання здобувачів за першим (бакалаврським) або другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідно до навчальних планів, для отримання відповідної кваліфікації. Основне завдання кваліфікаційної роботи – продемонструвати рівень теоретичної та практичної підготовки випускників, уміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання, визначити рівень науково-теоретичної підготовки, готовність до самостійної роботи за фахом

Кваліфікаційна робота є документом, на підставі якого Екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки здобувача, його готовність до самостійної роботи за фахом, приймає рішення про присвоєння відповідної кваліфікації.

Захист кваліфікаційної роботи є визначеною формою атестації здобувача за певним рівнем вищої освіти відповідно до державних стандартів вищої освіти, освітніх програм.

Кваліфікаційна робота перед захистом підлягає перевірці на академічний плагіат та оприлюдненню шляхом розміщення в електронному репозитарії кваліфікаційних робіт Університету.

Виконання та захист кваліфікаційних робіт здійснюється здобувачами державною мовою.

Кваліфікаційна робота – це вид науково-дослідної роботи, який має виключно індивідуальний характер, що дає можливість виявити ступінь та рівень наукової підготовки здобувача певного рівня вищої освіти з чітко означеного фаху, і на підставі публічного захисту якої, рішенням ЕК з атестації, здобувачу видається диплом встановленого зразка про присудження відповідного ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

Кваліфікаційна робота передбачена стандартом Вищої освіти зі спеціальності, освітньою програмою, навчальним планом і завершує підготовку випускника в Університеті та має засвідчити його професійну зрілість, виявити спеціальну та загальнонаукову підготовку, вміння застосовувати здобуті знання для розв'язання науково-практичних завдань, здатність до проведення досліджень, систематизації та свідомого засвоєння знань, наявність в її автора навичок наукової роботи.

1. Мета та завдання кваліфікаційної бакалаврської роботи

До виконання кваліфікаційних робіт залучаються усі здобувачі, які навчаються за освітніми програмами для здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» або «магістр», що передбачають публічний захист кваліфікаційної роботи як форму атестації.

Кваліфікаційна бакалаврська робота – це самостійне, завершене навчально-наукове дослідження, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної та варіативної складових освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за відповідною спеціальністю.

Кваліфікаційна робота бакалавра демонструє:

- якість засвоєних знань з відповідної освітньо-професійної програми;
- здатність самостійного осмислення проблеми, творчого її дослідження;
- здатність визначати актуальність, мету та задачі дослідження;
- здатність застосовувати сучасні методи для отримання та аналізу емпіричних даних;
- уміння збирати, аналізувати та систематизувати наукові, нормативно-правові джерела, вести бібліографічний пошук із застосуванням сучасних інформаційних технологій;
- уміння оформляти результати наукових досліджень відповідно до сучасних вимог.

Тематика кваліфікаційних бакалаврських робіт визначається кафедрою і затверджується вченою радою Інституту. За актуальність, відповідність тематики кваліфікаційних бакалаврських робіт профілю напряму підготовки, керівництво й організацію її виконання відповідальність несе кафедра і безпосередньо керівник роботи. Здобувачу вищої освіти надається право вибору теми кваліфікаційної бакалаврської роботи або пропозиції своєї тематики з обґрунтуванням доцільності її розробки.

За всі відомості, викладені у кваліфікаційній бакалаврській роботі, ухвалені рішення і за правильність усіх даних відповідальність несе безпосередньо здобувач вищої освіти – автор кваліфікаційної бакалаврської роботи. Здобувач вищої освіти має право на виклад матеріалу у власному розумінні, відстоювати свої погляди здобувач повинен під час привселюдного захисту роботи.

У процесі підготовки кваліфікаційної бакалаврської роботи здобувач повинен:

- обґрунтувати актуальність, зміст і сутність обраної теми дослідження, спираючись на отримані знання з вивчених дисциплін та аналіз самостійно опрацьованих джерел;

- опанувати методи роботи зі спеціальною літературою, систематизувати та узагальнювати зібраний матеріал;

- критично оцінювати різні точки зору та виробляти власну позицію вирішення проблеми;

- по можливості оцінити практичний досвід, розробки, пропозиції і рекомендації з обраної теми;

- сформулювати та обґрунтувати висновки і рекомендації щодо суті проблеми;

- дотримуватись вимог щодо оформлення посилань на використані джерела і вимог до загального оформлення кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Завдяки виконанню вищезазначених завдань здобувач зможе повно і послідовно розкрити тему своєї кваліфікаційної бакалаврської роботи.

2. Етапи виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи

Під час виконання кваліфікаційної роботи можна виокремити такі організаційні етапи:

підготовчий – вибір здобувачем теми роботи та обґрунтування її актуальності, визначення напрямів дослідження, призначення завідувачем кафедри наукового керівника, остаточне формулювання теми кваліфікаційної роботи; складання і затвердження плану завдань на виконання роботи;

творчий – безпосереднє виконання здобувачем затвердженого завдання на виконання кваліфікаційної роботи, відповідно до встановленого рішенням кафедри регламенту, перевірка розділів (частин) кваліфікаційної роботи науковим керівником, оформлення роботи;

прикінцевий – перевірка унікальності тексту на плагіат та попередній захист результатів роботи комісією, з метою вирішення питання щодо допуску (не допуску) здобувача до захисту на засіданні екзаменаційної комісії, оформлення в установленому порядку звіту про перевірку роботи на ознаки академічного плагіату, відгуку наукового керівника, рецензії та подання кваліфікаційної роботи з усіма документами й матеріалами до екзаменаційної комісії (не пізніше ніж за один день до захисту);

заключний – підготовка доповіді та ілюстративних матеріалів до захисту кваліфікаційної роботи перед екзаменаційною комісією, публічний захист кваліфікаційної роботи.

На всіх етапах виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи здобувач вищої освіти має право звертатись за консультаціями і порадами до керівника.

Тема випускної кваліфікаційної роботи відображає основну ідею, завдання, положення, які необхідно дослідити, перегукується з освітньою програмою та стандартом спеціальності. Одним із критеріїв вибору теми є її актуальність щодо сучасних тенденцій розвитку науки і практики. Темі кваліфікаційних робіт формуються відповідно до профілю кафедри, яка здійснює набір, та сучасних досягнень у відповідній предметній галузі або суміжних сферах науки й техніки.

Оформлення теми кваліфікаційної бакалаврської роботи потребує використання лаконічних та однозначних словосполучень. Слід витримувати кореляцію тему з програмними результатами навчання відповідно до освітньої програми.

Після оформлення теми кваліфікаційної роботи потрібно конкретизувати об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження, що є вихідними умовами виконання дослідження.

Об'єктом дослідження є процес або явище, суспільні відносини, діяльність, у яких встановлена наукова проблема. Проблема – це невідповідність між фактично існуючим і бажаним станом об'єкта в реальній дійсності. Звідси, *об'єкт* - процес або явище, суспільні відносини, що породжують проблемну ситуацію й обрані для вивчення.

Предмет – це в межах об'єкта визначальні зв'язки та взаємозалежності, які потребують безпосереднього вивчення у кваліфікаційній роботі. Повинен чітко корелювати з визначеною проблемою у сформульованій темі і меті роботи. Предмет і об'єкт у роботі співвідносяться як загальне і часткове; предмет перебуває в межах об'єкта і визначає тему кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Мета дослідження визначає напрям дослідження і тісно пов'язана з темою кваліфікаційної бакалаврської роботи. Формулювати мету потрібно чітко стисло з урахуванням очікуваного кінцевого результату, задля вирішення конкретного практичного або теоретичного завдання / проблеми. Тут можна використовувати кліше «конкретизувати...», «уточнити...», «розкрити...», «розробити...», «отримати...» тощо.

Далі здобувач повинен продумати зміст теми роботи і визначити послідовність питань, що потребують розкриття. Слід опрацювати навчальну і наукову літературу, реалізувати попередній аналіз практичного матеріалу, використовуючи різні джерела інформації. Ця підготовча робота допоможе досліднику отримати потрібне уявлення про тему та наявні проблеми і предмет дослідження. Тут варто скласти робочий бібліографічний перелік та план кваліфікаційної роботи. План повинен бути логічним та послідовним, мати концептуальну спрямованість, відображати ключові питання теми.

Важливо! Кожний розділ кваліфікаційної роботи висвітлює самостійне питання, а підрозділ – окрему частину цього питання.

Після складання плану потрібно провести пошук інформації, проаналізувати і визначити теоретичні основи обраної теми. При виборі літератури рекомендується, у першу чергу, зупинитися на певному фундаментальному джерелі. Доцільно звертатися до джерел, автори яких мають науковий авторитет у цій галузі.

Наступний етап – обробка, аналіз та систематизація відібраної інформації. Потрібно систематизувати матеріал і до кожного з структурних питань роботи підібрати джерела з найбільшою відповідністю. Досліджуючи літературу, потрібно відбирати лише ті матеріали, які мають відношення до теми дослідження та допоможуть зрозуміти його зміст. Збільшення теоретичної та практичної цінності дослідження залежить від того, наскільки різноманітним і різноманітним є коло джерел, якими здобувач користувався. Матеріал, який був проаналізований і систематизований, викладається відповідно до назв розділів і підрозділів.

Підготовку текстової частини розділів / підрозділів кваліфікаційної роботи не слід починати відповіддю на другорядні питання, тобто такі, що не мають безпосереднього відношення до досліджуваної проблеми і сформульованої ідеї / тези.

Варто пам'ятати, що не можна механічно переписувати текст із книг, брошур, дисертацій, авторефератів, монографій, журнальних статей та інших джерел. Здобувачі можуть використовувати матеріали цих джерел лише після осмислення, критичного аналізу та оцінки або як аргументи за свою позицію.

Написання кваліфікаційної (бакалаврської) роботи передбачає, що ви не повинні обмежуватися загальними фразами. Кожне висунуте положення повинно бути всебічно обґрунтовано, застосовуючи основні принципи

наукового пізнання. Теоретичні положення повинні бути підкріплені статистичними даними, конкретними прикладами реальної дійсності, розрахунками тощо, щоб продемонструвати розвиток предмета дослідження протягом його історії та поточні тенденції. У більшості випадків статистичні дані та матеріали практики потрібно брати з першоджерел. Якщо інше не передбачено особливостями теми або об'єкта (предмета) дослідження, необхідно використовувати практичний матеріал.

Після завершення роботи над основною частиною слід переходити до заключного етапу. Здобувач вищої освіти починає узагальнювати отримані результати, може писати висновки до кваліфікаційної бакалаврської роботи, а також складати список посилань і додатків. Оформлення кваліфікаційної роботи бакалаврської роботи є важливою частиною виконання роботи та є одним із факторів, який враховується під час оцінювання.

Захист роботи бакалавра відповідно до вимог, визначених цими методичними рекомендаціями, є останнім етапом.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Дотримання вимог мови та стилю кваліфікаційної бакалаврської роботи

Кваліфікаційна робота виконується державною мовою, за винятком посилань, які описуються мовою видання.

Що стосується мови та стилю написання кваліфікаційної бакалаврської роботи, необхідно дотримуватися певних порад.

Формально-логічний метод викладу матеріалу. Його основною метою є підтвердження істини або тих чи інших ідей, які були виявлені в результаті дослідження фактів дійсності.

Письмовий науковий стиль, який характеризується як монолог без особистості. Щоб зосередити увагу на змісті, а не на суб'єкті, він передбачає *виклад матеріалу від третьої особи* (наприклад, «Автор вважає...»). Використання неозначено-особових речень – не слід використовувати фрази «Я спостерігав», «Я вважаю», «Мені здається» і «На мою думку» як виклад від першої особи. Потрібно уникати використання фраз, таких як «Ми вважаємо», «На нашу думку» тощо.

Важливо! Текст у кваліфікаційній бакалаврській роботі має бути викладеним у науковому стилі.

Науковий стиль характеризують такі складові: *змістовна логічність, цілісність, об'єктивність, лаконічність, ясність, зрозумілість, завершеність, доказовість суджень.*

Науковий стиль також передбачає вживання в тексті наукової термінології. Текст викладається від третьої особи, наприклад: *вважаємо, на нашу думку.* Найважливішими засобами логічного зв'язку є спеціальні функціонально-синтаксичні конструкції, що вказують послідовність розвитку думки. Наприклад, для відображення причинно-наслідкових зв'язків слід використовувати такі вислови: *тому; відповідно до чого; внаслідок того, що; у зв'язку з тим, що; крім цього та ін.* Вислови *перш ніж вказати на; слід розглянути та ін.* слід застосовувати для переходу до іншої думки.

Висновки, як правило, починаються з таких зворотів: *таким чином; отже; проведене дослідження дозволило дійти таких висновків; вищесказане*

дозволяє констатувати, що...; дослідження засвідчило, що; узагальнюючи, слід визначити та ін.

Характерними для наукового стилю є речення з чіткими синтаксичними зв'язками, наприклад: *відповідно до; згідно з; у результаті; зважаючи на...; порівняно з...та ін.* Обов'язковою вимогою об'єктивності викладу матеріалу є джерело, на яке посилається студент. У цьому випадку слід вживати такі слова й словосполучення як: *на думку...; за такими даними та ін.* Науковий стиль передбачає також широке використання пасивних конструкцій, наприклад: *з'ясовано необхідні умови; розглянуто; проаналізовано, обґрунтовано та ін.* Типовими елементами мовностилістичного оформлення курсової роботи є також такі конструкції: «Актуальність дослідження визначається...» «Аналіз праць із питань... [1, 3, 7], засвідчив, що...». «Мета дослідження полягає в...» «Завдання дослідження зумовлені його метою і передбачають: охарактеризувати...; визначити...; дослідити...; з'ясувати...». «Поставлена мета передбачає розв'язання таких завдань...». «У роботі застосовано такі методи...». «Практичне значення дослідження полягає...». «Одержані результати дослідження полягають у тому, що...». «Дослідження... показало (продемонструвало, засвідчило), що...». «Результати дослідження засвідчили, що...». «На підставі аналізу досягнень...» «Результати порівняльного аналізу засвідчили, що...».

Культура наукової мови, яка характеризується точністю, якістю та стислістю, що надає тексту цілісності та завершеності.

Умова, що гарантує наукову та практичну цінність тексту кваліфікаційної роботи, є *точність*. Оскільки неправильно вибране слово може значно змінити зміст тексту або викликати неоднозначне тлумачення, автор повинен бути обережним, коли використовує певні слова, поняття чи терміни. Кваліфікаційні роботи повинні використовувати прийняту термінологію, позначки, загальноприйняті умовні скорочень і символи.

Якість викладу визначається якістю письма, яке є простим і зрозумілим для інших. Порушення якості викладу часто пов'язане з намаганням автора надати роботі науковість. Це призводить до того, що відомі речі, події та ідеї отримують складні назви, використовують непотрібні іноземні слова, паралельно або неправильно використовують іноземну мову тощо.

Стислість досягається шляхом точного, короткого викладу та використання професійної лексики. Кожне слово і словосполучення повинно бути коротким і влучним. У тексті не повинно бути багато граматичних

конструкцій і тавтології (повторення однакових або схожих за змістом слів), а також штампів.

Під час підготовки кваліфікаційної бакалаврської роботи, важливо об'єднати всю інформацію у взаємопов'язаний текст. Для цього між реченнями та абзацами слід використовувати різні мовні кліше («*таким чином...*», «*наведені дані свідчать...*», «*з викладеного видно...*», «*відповідно до...*»). Якщо в тексті згадуються науковці, дослідники, практики чи інші особи, ініціали вказуються перед прізвищем, а не після прізвища, як це зазвичай роблять у списках літератури.

2. Дотримання вимог обсягу, структури і змісту кваліфікаційної бакалаврської роботи

Орієнтовний обсяг кваліфікаційної роботи на здобуття ступеня освіти бакалавр – **40-50 сторінок**. Перелік посилань і додатки до обсягу роботи не враховуються.

Типова структура кваліфікаційної бакалаврської роботи має включати:

- ✓ – титульний аркуш (Додаток А);
- ✓ – завдання на кваліфікаційну роботу (Додаток Б);
- ✓ – анотація (Додаток В, *анотація на англійській мові для магістерської кваліфікаційної роботи - Додаток В.1*);
- ✓ – відгук наукового керівника (Додаток Г);
- ✓ – рецензія (Додаток Д);
- ✓ – ЗМІСТ (Додаток Ж);
- ✓ – ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ (*за потреби*);
- ✓ – ВСТУП
- ✓ – РОЗДІЛ 1
- ✓ – РОЗДІЛ 2
- ✓ – РОЗДІЛ 3
- ✓ – ВИСНОВКИ
- ✓ – ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ
- ✓ – ДОДАТКИ (*за потреби*)
- ✓ – **ПРЕЗЕНТАЦІЯ**
- ✓ – короткий звіт подібності (*результат перевірки кваліфікаційної роботи на ознаки академічного плагіату*).

На **титульному аркуші** вказують афіліацію (міністерство, університет), прізвище, ім'я здобувача вищої освіти, особистий підпис; тема роботи; вид кваліфікаційної роботи; відомості про допуск до захисту, ініціали, вчене

звання та посада керівника; відомості про рецензента; місце для оцінювання роботи; рік і місто виконання кваліфікаційної роботи (*Додаток А*).

Індивідуальне завдання (не нумерується). Індивідуальне завдання підписує науковий керівник і здобувач, візує завідувач кафедри. Під час оформлення кваліфікаційної роботи заповнене індивідуальне завдання розміщується після титульної сторінки (*Додаток Б*).

Анотація (українською та англійською мовами) обсягом до 600 знаків. Інформація: прізвище та ім'я бакалавра, тема кваліфікаційної роботи, спеціальність (шифр і назва), рік; короткий виклад основного змісту та результати дослідження; ключові слова у називному відмінку (3-5 слів) (*Додаток В*). Анотація призначена для експрес-ознайомлення з кваліфікаційною роботою. Має бути стислою та достатньо інформативною. *Включає*: відомості про обсяг кваліфікаційної роботи, кількість рисунків, таблиць, джерел згідно із списком використаних джерел (усі відомості наводять, включаючи дані додатків).

Текст анотації повинен відображати подану у кваліфікаційній роботі інформацію і, як правило, у такій послідовності:

- об'єкт дослідження або розроблення (визначається процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію і яке обране для вивчення);
- предмет дослідження (визначається та частина об'єкта або аспект його функціонування (існування), який безпосередньо досліджується. Предмет дослідження фактично визначає тему кваліфікаційної роботи);
- мета та завдання;
- методи дослідження з визначенням отриманих за їх допомогою результатів.

Короткий зміст роботи: послідовно висвітлюються завдання, які розв'язані для досягнення поставленої мети. Вони повинні вказувати, що конкретно планувалось зробити: "досліджено", "показано", "простежено", "виявлено", "окреслено", "виокремлено", "визначено", "обґрунтовано", "встановлено" тощо. Виклад матеріалу в анотації повинен бути стислим і точним. Потрібно використовувати синтаксичні конструкції наукової мови, уникати складних граматичних зворотів.

Наприкінці тексту анотації визначають ключові слова кваліфікаційної роботи. Ключові слова (слова за темою, які найчастіше вживані у кваліфікаційній роботі) подають у називному відмінку, всі великими літерами. Кількість ключових слів – 5-7.

Відгук наукового керівника (Додаток Г) підготовлений за наданим зразком.

Рецензія (Додаток Д) надана на підставі аналізу та оцінки проведеної пошукачем роботи.

Зміст подається на початку кваліфікаційної бакалаврської роботи. Включає найменування та сторінки усіх розділів, підрозділів, вступу, висновків, списку використаних посилань, додатків тощо (*Додаток Ж*). Назви структурних елементів повинні точно відповідати їх назвам у тексті роботи.

Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів наводять за потреби окремим списком перед вступом, якщо у тексті використано спеціальну термінологію, маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо за умови, якщо повторюються не менше трьох разів.

Вступ повинен містити такі структурні елементи:

Актуальність дослідження. Автор кваліфікаційної бакалаврської роботи повинен переконливо, лаконічно і змістовно обґрунтувати актуальність; навести думки вітчизняних і зарубіжних учених, які займаються цією проблемою і зробили суттєвий внесок у її вирішення; означити коло проблем, які недостатньо вирішені або залишилися поза увагою дослідників (саме вони мають відображатися в кваліфікаційній роботі).

Мета відображає напрям дослідження і чітко взаємопов'язана з темою кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Завдання дослідження оформлюються з поставленої мети і за змістом повинні узгоджуватися із назвами розділів і змістовою частиною кваліфікаційної роботи. Рекомендовано використовувати такі слова, як *виявити..., узагальнити..., установити..., розробити..., дослідити..., проаналізувати...* тощо.

Об'єкт дослідження – процес або явище, суспільні відносини, що породжують проблемну ситуацію й обрані для вивчення.

Предмет дослідження – те, що перебуває в межах об'єкта і потребує вивчення у межах теми кваліфікаційної роботи.

Методи дослідження, які чітко аргументують їх роль та особливості використання у процесі реалізації дослідницького завдання. У роботі наводять лише використані методи дослідження або досягнення поставленої у кваліфікаційній роботі мети, при цьому коротко та змістовно визначаючи,

що саме досліджувалося тим чи іншим методом, або які результати отримані за їх допомогою.

Наукова новизна та практична значущість отриманих результатів – особистий внесок здобувача вищої освіти у вирішенні проблем. Може ґрунтуватись на новизні об'єкта дослідження (який раніше не вивчався – або принаймні не повністю), на новизні предмета дослідження (аспекти, які раніше не розглядалися або розглядалися побіжно), на новизні застосованого методу (способі пізнання) чи методики (алгоритм дій як конкретизації методу), а також новизні системи. Необхідно показати відмінність отриманих результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (уперше отримано, удосконалено, дістало подальший розвиток). Практична значущість кваліфікаційної магістерської роботи свідчить, що знання та розробки, отримані здобувачем в ході її виконання, можуть бути використані на конкретному підприємстві.

Апробація результатів дослідження – включає дані про участь пошукача у наукових конференціях з обговоренням результатів дослідження (тези, статті); за наявності зазначається участь здобувача вищої освіти у науковій роботі / конкурси наукових робіт / участь у наукових конференціях / науковому гуртку / виконання науково-дослідних тем за тематикою кафедри.

Структура кваліфікаційної бакалаврської роботи – короткий перелік її структурних елементів з обґрунтуванням послідовності їх розташування, із зазначенням кількості сторінок, використаних посилань та додатків (зокрема, рисунків, таблиць).

Основна частина кваліфікаційної бакалаврської роботи може складатися з двох-трьох розділів. Розділи можуть поділятися на підрозділи. Усі розділи роботи та їхні структурні частини повинні розміщуватись послідовно, відображати логіку та послідовність.

Перший розділ, як правило, теоретичного характеру. Аналіз категорій і понять, розвиток досліджуваної теми; розкривається суть проблеми; наводяться різні наукові точки зору, запропоновані підходи до її вирішення, власні результати їх критичного аналізу; обґрунтовується використання певних методів наукового пізнання. Виклад сучасного стану проблеми варто ілюструвати практичним матеріалом, оформленим у вигляді цифр, таблиць, діаграм, графіків з обов'язковими посиланнями на джерела даних. Бажано, щоб зміст першого розділу забезпечив теоретичну основу для написання наступних розділів роботи.

Другий розділ – аналітичний. У ньому демонструють здійснення системного аналізу досліджуваної проблеми з використанням обраних методів дослідження. Варто не обмежуватися констатацією, а виявляти тенденції розвитку, розкривати недоліки і виявляти причини, що їх зумовили, визначити шляхи їх можливого усунення. Рекомендується провести самостійний аналіз зібраного матеріалу (у тому числі фактичного і статистичного), зробити власні розрахунки, навести опис дослідів / експерименту тощо. Результати аналізу і проведених розрахунків оформляються у вигляді таблиць з поясненнями, графіків, діаграм, схем тощо. Зміст другого розділу є основою для розробки рекомендацій та пропозицій і написання третього розділу кваліфікаційної бакалаврської роботи.

Третій розділ є логічним завершенням перших двох і присвячений узагальненню проблем, виявлених під час дослідження теми, розробці та формулюванню шляхів їхнього вирішення у формі конкретних пропозицій, рекомендацій, заходів.

Якщо робота складається з двох розділів, то їх обсяг має бути приблизно однаковим.

Висновки є узагальненням і логічним завершенням кваліфікаційної роботи. Головна їх мета – підбити підсумки проведеної роботи, сформулювати результати дослідження. Вони містять стислий (потезовий) виклад основних результатів проведеної науково-дослідної роботи за обраною темою, які отримані під час аналізу оцінок та узагальнень, практичні рекомендації автора з вирішення поставлених у Вступі завдань, про доцільність їх упровадження, подальшого використання тощо. За структурою висновки мають відповідати завданням, поставленим у вступі.

Для опису результатів кваліфікаційної (бакалаврської) роботи можна рекомендувати використовувати такі вирази: «систематизовано...», «виявлено особливості...», «надано класифікацію...», «підготовлено...», «уточнено...», «встановлено...» тощо.

Перелік посилань містить перелік джерел (підручників, монографій, наукових статей, законодавчих і нормативних актів, матеріалів періодичної преси, офіційних сайтів та ін.), що використовувалися при написанні кваліфікаційної (бакалаврської) роботи. Рекомендована кількість найменувань у списку повинна бути не меншою 45, з яких половина за останні 5 років (якщо інше не обумовлено специфікою теми). Заборонено використовувати у дослідженні літературу російського і білоруського

походження. Кількість джерел може бути зменшено у випадку робіт з прикладними розробками, соціологічними дослідженнями та експериментальних робіт.

Додатки у кваліфікаційній роботі демонструють матеріал, необхідний для конкретизації теми (ілюстрації і таблиці більше 2/3 аркуша).

ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Технічні вимоги до оформлення роботи

Кваліфікаційну роботу необхідно оформлювати згідно з вимогами відповідних галузевих стандартів до проектно-конструкторської та проектно-технологічної документації: оформлюються відповідно до ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання»

Кваліфікаційна робота повинна бути виконана машинним способом. Робота друкується на білому папері формату А4 (210 x 297 мм). Шрифт друку повинен бути чітким, стрічка – чорного кольору середньої жирності.

Друкування тексту роботи виконується: шрифт – Times New Roman, 14 кегль; міжрядковий інтервал – 1,5; поля: ліве – 25 мм; праве – 10 мм; верхнє, нижнє – 20 мм.

Заголовки розділів пишуть по центру симетрично тексту великими літерами. Заголовки підрозділів – з абзацного відступу малими літерами (крім першої великої). Переноси слів у заголовках не допускаються. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Відстань між заголовком та текстом – 2 інтервали. Заголовки підкреслювати не рекомендується. Кожний розділ слід починати з нової сторінки. Підрозділи починають з відступом від попереднього тексту на 1 інтервал на тій самій сторінці.

2. Оформлення тексту кваліфікаційної бакалаврської роботи

Сторінки текстової частини нумеруються арабськими цифрами з дотриманням наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляється у правому верхньому куті аркуша.

Титульний аркуш включається до загальної нумерації сторінок, але номер на ньому не проставляється. Не ставиться номер сторінки також на таких структурних елементах, як «ЗАВДАННЯ», «АНОТАЦІЯ». Розділи і підрозділи повинні мати заголовки.

Текст основної частини, в якій викладається суть проектування чи дослідження, розділяється на розділи у відповідності до завдання. Розділи основної частини повинні мати порядкову нумерацію в межах усієї роботи.

Текст має бути чітким і не допускати різних тлумачень. Не допускається розмішувати назву розділу чи підрозділу в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено не більше одного рядка тексту. Абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж всього тексту і дорівнювати **1 пт.**

3. Нумерація

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ». Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер ставиться перед заголовком і відокремлюється від нього пробілом. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Написання назви підрозділів необхідно починати з абзацного відступу і писати (друкувати) малими літерами крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки після номера та в кінці.

4. Ілюстрації

Графічну частину кваліфікаційної роботи складають ілюстрації або презентації. До ілюстрацій відносяться схеми, креслення, графіки, діаграми, епюри, графічне зображення алгоритмів, фотознімки тощо. Кількість ілюстрацій, не обмежується. Під час виготовлення графічної частини використовують комп'ютерну графіку.

Ілюстрацію розміщують безпосередньо після тексту, де вона згадується вперше, або на наступній сторінці. У текст роботи можуть включатись рисунки, які ілюструють окремі її положення або унаочнюють певні дані (наприклад, це можуть бути діаграми, графіки, схеми тощо). Ілюстрації слід розмішувати так, щоб їх можна було розглядати без повороту аркуша з текстом. Якщо таке розміщення неможливе, ілюстрації розміщують так, щоб для їх розгляду треба було б повернути аркуш за годинниковою стрілкою на 90°.

Усі ілюстрації називаються рисунками, їх обов'язково нумерують за розділами та надають назву (наприклад: Рис. 1.1 Структурна схема системи передачі). Підпис не може відриватись від самого рисунка (розміщуватись на іншій сторінці). Номер та назва розміщуються внизу.

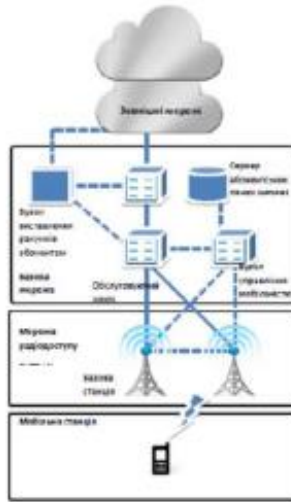

Рис. 5.1 Структурна схема мережі LTE

Вимоги щодо оформлення рисунків та підписів: – абзацний відступ відсутній; – вирівнювання – по центру; – шрифт – звичайний; – крапка в кінці назви рисунка не ставиться. На всі ілюстрації та таблиці необхідні посилання в текстовій частині. При цьому можна застосувати скорочення - рис. 1.1, табл.

У випадку використання ілюстрації, створеної іншим автором, необхідно надати посилання на джерело.

5. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць відповідно до рисунка 1. Таблиця розташовується після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. Таблиці зазвичай використовуються для представлення масиву числових та інших однотипних даних. Горизонтальні та вертикальні лінії, які розмежують рядки таблиці, а також лінії зліва, справа і знизу, що обмежують таблицю, можна не проводити, якщо їх відсутність не утруднює користування таблицею.

Таблиця _____ (номер)

Назва таблиці

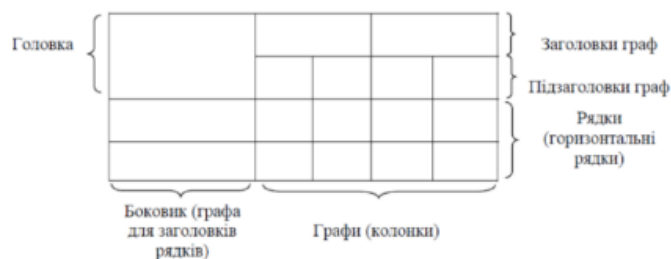

Рис. 1 Структура таблиці

На всі таблиці мають бути посилання в тексті кваліфікаційної роботи. Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу.

6. Формули

Формули та рівняння набираються в редакторі MS Equation та розміщують безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка з відступом зверху і знизу не менш одного рядка. Номер формули ставиться на її рівні в круглих дужках у крайньому правому положенні на рядку і складається з номера розділу та порядкового номера формули, відокремлених крапкою, наприклад (3.2) – друга формула третього розділу.

Пояснення значень символів та числових коефіцієнтів, що входять до формули, слід наводити безпосередньо під формулою, з абзацним відступом у тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. У формулах та рівняннях латинські букви друкуються курсивом, крім математичних функцій: sin, cos, lg, exp, tg, min тощо.

До використаних формул повинні бути надані посилання на джерела, а до використаних числових значень – пояснення щодо їх походження.

Результати розрахунків супроводжуються зазначенням відповідних одиниць виміру. В атестаційній роботі слід використовувати одиниці виміру SI: вольт, ампер, Ом, Фарад, Генрі, метр, секунда і т. ін. Порядок обчислювань: основна формула – підстановка числових даних без їх будь-якого перетворювання в послідовності позначень у формулі – остаточний результат з позначенням розмірності.

Приклад оформлення формул.

Відомо, що:

$$Z = \frac{M_1 - M_2}{\sqrt{\sigma_1^2 + \sigma_2^2}}$$

де M_1 , M_2 – математичне очікування; σ_1 , σ_2 – середнє квадратичне відхилення міцності та навантаження [23].

7. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

Посилання в тексті кваліфікаційної бакалаврської роботи на джерела слід зазначати двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]», [5, с. 2-8].

8. Оформлення переліку посилань

Перелік посилань – елемент бібліографічного апарату, що містить бібліографічні описи використаних джерел / посилань і розміщується після висновків.

Посилання можна систематизувати одним із таких способів:

- у порядку появи посилань у тексті;
- в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Посилання іноземною мовою (англійською, французькою тощо) варто наводити після джерел українською та російською мовами, дотримуючись наскрізної нумерації (у разі використання алфавітного порядку).

Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи з обов'язковим зазначенням назв праць.

9. Додатки

Додатки містять проміжні розрахунки, первинні матеріали, громіздкі таблиці та допоміжний матеріал, який має довідкове значення, але необхідний для повного висвітлення теми.

Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи на наступних сторінках після переліку посилань у вигляді окремої частини, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Нумерація аркушів з додатками продовжує загальну нумерацію сторінок роботи. Кожний додаток повинен мати заголовок, який друкують вгорі малими літерами з першої великої симетрично до тексту сторінки. Над заголовком, посередині рядка, друкують слово «Додаток» і відповідну велику літеру української абетки, крім літер І, Є, З, І, І, Й, О, Ч, Ъ, яка позначає додаток. Кожен додаток починають з нової сторінки. *Приклад:*

Додаток А
Назва додатка

ПОНЯТТЯ І ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У КВАЛІФІКАЦІЙНІЙ РОБОТІ

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Забезпечення академічної доброчесності в Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій ґрунтується на принципах верховенства права; демократизму; законності; справедливості; толерантності; наукової сумлінності; професіоналізму; партнерства і взаємодопомоги; взаємоповаги і довіри; відкритості й прозорості; відповідальності (*Кодекс академічної доброчесності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій; Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій*). Кодекс академічної доброчесності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій є нормативним документом внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій

Порушеннями академічної доброчесності, притаманними освітній (науковій) діяльності є:

Академічний плагіат — «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства».

Самоплагіат — «оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів».

Фабрикація — «вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях».

Фальсифікація — «свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень».

Списування — «виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання».

Обман — «надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу». Формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування; імітація освітньої та наукової діяльності; - неправдиве співавторство.

Хабарництво — «надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі».

Необ'єктивне оцінювання — «свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти».

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань усіх видів контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

- дотримання етичних норм спілкування, поважати честь і гідність учасників освітнього процесу, навіть якщо їх погляди інші;

- використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та грамотно посилатися на них;

- подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;

- активно займатись самостійною роботою, використовуючи методичні посібники, рекомендації викладачів, додатково опрацьовуючи нову літературу, використовуючи всі можливості для отримання необхідних знань;

- інформування викладачів та здобувачів вищої освіти про недопустимість порушення норм і правил академічної доброчесності;

- звертатися до Комісії академічної доброчесності Університету з метою розгляду порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та притягнення їх до відповідальності;

- дотримання всіх положень цього Кодексу.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із Університету;
- позбавлення академічної стипендії.

Факти порушення академічної доброчесності встановлюються та доводяться шляхом проведення перевірки. Такій перевірці підлягають і кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти.

Перевірку кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти здійснює викладач або керівник наукової роботи на етапі загальної перевірки роботи. У відгуку викладача або керівника наукової роботи здобувача вищої освіти зазначається інформація про відсутність у роботі академічного плагіату. У випадку виявлення академічного плагіату у кваліфікаційній роботі здобувачів вищої освіти: - до захисту – робота направляється на доопрацювання з повторною перевіркою на плагіат.

Критеріями оцінювання академічного плагіату є:

- у навчальних та наукових роботах здобувачів вищої освіти: понад 75 % - текст письмової роботи є оригінальним (несуттєвий об'єм запозичень); від 60 % до 75 % - оригінальність тексту задовільна (незначний об'єм запозичень), проте слід переконатися у наявності і правильному оформленні цитувань та посилань на використані джерела; від 40 % до 60 % - письмова робота приймається до розгляду після доопрацювання автором (авторами) та наявності і правильного оформлення цитувань та посилань на використані джерела, оскільки має значний об'єм запозичень; менше 40 % - письмова робота до розгляду не приймається і не може бути рекомендована до друку (захисту), оскільки має суттєвий об'єм запозичень, що трактується як плагіат.

ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Попередній захист кваліфікаційної бакалаврської роботи

Не пізніше ніж за три тижні до першого дня захистів перед ЕК, оформлена кваліфікаційна робота подається на попередній захист перед комісією, склад якої затверджує керівник кафедри з науково-педагогічних працівників (дата попереднього захисту встановлюється кафедрою).

Метою попереднього захисту кваліфікаційної роботи здобувача є виявлення членами комісії рівня готовності роботи та ступеня її відповідності встановленим вимогам.

Для проведення попереднього захисту здобувач повинен подати на кафедру:

- кваліфікаційну роботу у друкованому вигляді, не переплетену в жорстку палітурку;
- короткий звіт подібності (результат перевірки кваліфікаційної роботи на ознаки академічного плагіату);
- у разі наявності копію тексту тез доповіді на науковій конференції та/або наукової статті (для кваліфікаційної магістерської роботи).

Здобувач також повинен бути готовий коротко доповісти про основний зміст кваліфікаційної роботи.

Під час розгляду кваліфікаційної роботи члени комісії:

- перевіряють структуру, зміст кваліфікаційної роботи (відповідність плану виконання роботи), звертають увагу на її оформлення згідно вимог до кваліфікаційних робіт;
- заслуховують доповідь здобувача.

Під час попереднього захисту члени комісії можуть надати здобувачу рекомендації щодо доопрацювання окремих розділів або кваліфікаційної роботи в цілому для підготовки її до захисту перед екзаменаційною комісією.

За результатами попереднього захисту, відображеними у протоколі роботи комісії, кафедра ухвалює рішення про допуск або недопуск до захисту кваліфікаційної роботи перед екзаменаційною комісією. Балова оцінка за результатами попереднього захисту не виводиться.

Рішення про допуск роботи до захисту перед екзаменаційною комісією на її титульному аркуші підтверджується підписом завідувача кафедри.

Випускна кваліфікаційна (бакалаврська) робота (з відгуком керівника (Додаток Г) та рецензією, в якій зазначена рекомендована оцінка, (Додаток Д) щонайменше за 3 дні до захисту подається на кафедру.

2. Підготовка та процедура публічного захисту кваліфікаційної роботи

Після попереднього захисту й усунення недоліків кваліфікаційна робота за тиждень до першого дня засідання екзаменаційної комісії подається на кафедру для реєстрації.

Важливо! Здобувача не допускають до захисту, якщо на момент попереднього захисту кваліфікаційна робота не завершена, що підтверджує відгук наукового керівника.

До захисту кваліфікаційної роботи здобувач обговорює з науковим керівником тези виступу (доповідь) і готує відповіді на зауваження рецензента.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії.

Заслуховується відгук керівника, відгук рецензента та відповіді виконавця кваліфікаційної роботи на висловлені у відгуку зауваження.

Впродовж 5-7 хвилин здобувач у своїй доповіді повинен обґрунтувати доцільність кваліфікаційної роботи, доповісти про її об'єкт і предмет, мету та завдання дослідження, основні його результати, викласти висновки і пропозиції.

Доповідь рекомендується супроводжувати коментарем ілюстративних матеріалів або слайдів презентації.

Після доповіді автор відповідає на запитання членів екзаменаційної комісії стосовно представлених до захисту матеріалів виконаної кваліфікаційної роботи. З дозволу голови екзаменаційної комісії запитання можуть задавати всі присутні на захисті кваліфікаційної роботи.

Текст доповіді здобувача екзаменаційній комісії не надається.

Оцінювання результатів захисту кваліфікаційних робіт здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100- бальною шкалою з переведенням у шкалу ECTS та лінгвістичну оцінку:

– 90–100 балів (A) – відмінно – відмінне виконання з незначними помилками,

– 82–89 балів (B) – добре – вище середніх стандартів, але з деякими помилками;

- 75–81 балів (C) – добре – в цілому змістова робота зі значними помилками;
- 67–74 балів (D) – задовільно – непослідовно викладений матеріал зі значними недоліками;
- 60–67 балів (E) – задовільно – виконання відповідає мінімальним критеріям;
- менше 60 балів (FX) – незадовільно.

Рішення екзаменаційної комісії про оцінку кваліфікаційної роботи приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів голос Голови екзаменаційної комісії є вирішальним. При цьому враховують якість виступу здобувача, значимість виконаної роботи та ступінь її впровадження в практику, повноту відповіді на поставлені запитання, рівень теоретичної і практичної підготовки здобувача, якість оформлення кваліфікаційної роботи, відгук наукового керівника і зміст рецензії.

Повторний захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

У випадках, коли захист кваліфікаційної роботи не відповідає вимогам рівня державної атестації, екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що студент є неатестованим, про що здійснюється відповідний запис у протоколі засідання комісії.

Повторний захист кваліфікаційної роботи дозволяється протягом трьох років після закінчення Університету, але не раніше, ніж під час наступної державної атестації. Студент, який отримав незадовільну оцінку за захист кваліфікаційної роботи, відраховується з Університету. Йому видається академічна довідка встановленого зразка.

Результати захисту оголошують того ж дня після оформлення протоколів засідань екзаменаційної комісії. Автор кваліфікаційної роботи у випадку незгоди з оцінкою, що виставлена екзаменаційною комісією, має право подати апеляцію. Порядок подання та розгляду апеляцій визначається Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та роботи екзаменаційної комісії у Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій, яке затверджує Вчена рада Університету.

Важливо! Захист бакалаврської роботи відбувається відкрито на засіданні державної екзаменаційної комісії (створюється згідно з наказом інституту) та має характер наукової дискусії.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ БАКАЛАВРСЬКОЇ РОБОТИ

Оцінювання кваліфікаційної роботи відбувається згідно з системою оцінювання результатів навчання здобувачів Університету схемою оцінювання результатів. Комісія здійснює оцінювання з урахуванням ступеня розкриття теми і виконання завдань дослідження, кількості і якості використаних джерел, досягнутих результатів, грамотності та стилю викладу, якості оформлення роботи, доповіді здобувача, відповідей на питання та критичні зауваження. При оцінці кваліфікаційної (бакалаврської) роботи враховується відгук керівника та рецензія на кваліфікаційну (бакалаврську) роботу.

Критерії оцінювання

- оцінка «відмінно» (90 – 100 балів) – кваліфікаційна робота повністю відповідає вимогам методичних рекомендацій, виконана на високому теоретичному рівні, має ознаки самостійного дослідження, є апробація дослідження, на захисті здобувач вільно володіє і розуміє проблему теми дослідження, впевнено відповідає на запитання;

- оцінка «добре» (75 – 89 балів) – кваліфікаційна робота повністю відповідає вимогам, але не завжди критично ставиться до використаних джерел та літератури; у процесі відповідей на окремі питання було допущено невеликі помилки, в цілому здобувач показав достатнє розуміння проблем бакалаврської роботи та володіння її матеріалами;

- оцінка «задовільно» (60 – 74 бали) – у роботі допущено порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу, наявні окремі помилки і неточності, не сформульовані або не обґрунтовані пропозиції і рекомендації з теми дослідження, допущені помилки в оформленні роботи, численні граматичні та стилістичні помилки; під час захисту здобувач не завжди правильно відповідав на питання або не може наводити аргументи;

- оцінка «незадовільно» (менш ніж 60 балів) – робота виконана не самостійно (зокрема, переважає механічне переписування джерел), не враховано останні наукові доробки та тенденції, містить істотні помилки, має посилення тільки на застарілі джерела тощо, не відповідає більшій частині вимог, зміст теми не розкрито, містить плагіат, у процесі захисту здобувач не показав знання основних положень роботи.

Таблиця 1 – Розподіл балів при оцінюванні кваліфікаційних робіт

Підготовка кваліфікаційної роботи до захисту	Апробація та впровадження результатів дослідження	Захист: доповідь, презентація, дискусія
max 60 балів	max 15 балів	max 25 балів
10 балів обґрунтування актуальності, визначення мети і завдань, проблеми, методів дослідження, наукової новизни тощо	20 балів наукова стаття за темою роботи у виданнях, включених до наукометричних баз Scopus та WoS (категорія А)	5 балів зміст та якість доповіді
30 балів пошукова робота, самостійність, глибина і повнота проведення дослідження	15 балів наукова стаття за темою роботи у фаховому виданні категорії Б	5 балів логіка побудови презентаційного матеріалу
10 балів практична цінність роботи, прикладні можливості результатів дослідження	10 балів наукова публікація у нефаховому виданні	15 балів компетентність та якість відповідей на питання, зауваження, пропозиції
5 балів структурування та вміння логічно викладати матеріал, здатність робити обґрунтовані висновки	5 балів тези / доповіді конференцій, участь у круглих столах, публікації в медіа за проблемою дослідження	
5 балів якість використаних джерел та літератури, стиль викладення думки, оформлення	5 балів довідка про впровадження результатів / Акт впровадження	

Таблиця 2 – Система оцінювання результатів захисту

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
67-74	D	
60-66	E	задовільно
0-59	FX	незадовільно

Згідно з рішенням екзаменаційної комісії заслухані кращі кваліфікаційні (бакалаврські) роботи можуть бути рекомендовані до участі в наукових конкурсах, доповідей результатів досліджень на наукових конференціях, публікації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ

1. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи екзаменаційної комісії у Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_63335719.pdf
2. Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_49109699.pdf
3. Положення про кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти у Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_53363267.pdf
4. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у Державному університеті інформаційно-комунікаційних технологій. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_61575036.pdf
5. Кодекс академічної доброчесності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_96297052.pdf
6. Концепція розвитку Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій на 2024-2026 роки. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/p_949_80703640.pdf

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок оформлення титульного аркушу кваліфікаційної роботи

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ
ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
КАФЕДРА ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему: « _____ »

на здобуття освітнього ступеня бакалавра / магістра
зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна
справа
освітньо-професійної програми _____

*Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання
на відповідне джерело*

(підпис)

Ім'я, ПРІЗВИЩЕ здобувача

Виконав: здобувач вищої освіти
гр.
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Керівник:
науковий ступінь, вчене Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
звання

Рецензент:
науковий ступінь, вчене Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
звання

Київ 2024

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва**

Кафедра _____
 Ступінь вищої освіти _____
 Спеціальність 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
 Освітньо-професійна програма _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Завідувач кафедри

_____ Ім'я ПРИЗВИЩЕ
 « ____ » _____ 202_ р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

1. Тема кваліфікаційної роботи: _____
 керівник кваліфікаційної роботи _____
 затверджені наказом Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій від « ____ » _____ 202_ р. № _____
2. Строк подання кваліфікаційної роботи « ____ » _____ 202_ р.
3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи
 Мета дослідження: .
 Об'єктом дослідження є
 Предметом дослідження є.
4. Перелік питань, які потрібно розробити)
 - 1.
 - 2.
 - 3.
5. Перелік ілюстративного матеріалу: презентація, ____ рисунок, ____ таблиць
6. Дата видачі завдання « ____ » _____ 202_ р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітки
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			

Здобувач вищої освіти

(підпис)

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Керівник
кваліфікаційної роботи*(підпис)*

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

АНОТАЦІЯ

Текстова частина кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавра / магістра: _____ стор., _____ рис., _____ табл., _____ джерел.

Мета роботи – ...

Об'єкт дослідження – ...

Предмет дослідження – ...

Короткий зміст роботи:

КЛЮЧОВІ СЛОВА:

Продовження Додатку В
Анотація англійською мовою
для кваліфікаційної магістерської роботи

ABSTRACT

Text part of the master's qualification work: ___ pages, ___ pictures, ___
table, ___ sources.

The purpose of the work ...

Object of research –

Subject of research –

Summary of the work:

KEYWORDS

Подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва**

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
на здобуття освітнього ступеня _____**

Направляється здобувач _____ до захисту кваліфікаційної роботи за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

(код, найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми _____
(назва)

на _____ тему:
« _____ ».

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Директор ННІ _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

Керівник кваліфікаційної роботи _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ
« _____ » _____ 202_ року

Висновок кафедри про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційна робота розглянута на засіданні кафедри _____ Здобувач _____
_____ допускається до захисту даної роботи в Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедрою _____

РЕЦЕНЗІЯ
на кваліфікаційну роботу
на здобуття освітнього ступеня бакалавра (магістра)

здобувача(ки) вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему « _____ »

Актуальність.

Позитивні сторони.

- 1.
- 2.
- 3.

Недоліки.

- 1.
- 2.

Відзначені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку кваліфікаційної роботи бакалаврської (магістерської).

Висновок: кваліфікаційна робота на здобуття ступеня бакалавра (магістра) заслуговує оцінку " _____ ", а здобувач(ка) _____ заслуговує присвоєння кваліфікації:

Рецензент:

науковий ступінь, вчене звання

_____ підпис

_____ Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Приклад подання Змісту до кваліфікаційної роботи

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ (за наявності).....	
ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1.....	
1.1.....	
1.2.....	
1.3.....	
РОЗДІЛ 2.....	
2.1.....	
2.2.....	
2.3.....	
РОЗДІЛ 3.....	
3.1.....	
3.2.....	
3.3.....	
ВИСНОВКИ.....	
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	
ДЕМОНСТРАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ (Презентація)	